

Lantbruksstyrelsens författningssamling

Veterinära bestämmelser (Vb)

ISSN 0346-5888

Lantbruksstyrelsen

• 551 83 Jönköping

• telefon 036-16 94 20

Lantbruksstyrelsens kungörelse om bekämpning av salmonella hos djur;

den 2 december 1982.

LSFS 1982: 39
Vb 20

Saknr K 102

Innehåll

Utkom från trycket
den 15 dec. 1982.

- 1 INLEDANDE ÅTGÄRDER M. M. 2
  - 1.1 Veterinärmedicinskt laboratorium 2
  - 1.2 Lantbruksstyrelsen 3
  - 1.3 Lantbruksnämnden 3
- 2 ÅTGÄRDER NÄR SALMONELLAINFEKTION HAR KONSTATERATS 3
  - 2.1 Spärrförklaring 3
  - 2.2 Sjukdomsutredning 4
  - 2.3 Provtagning 4
    - Nötkreatur 5
    - Svin 5
    - Fjäderfä 5
    - Sällskapsdjur 5
    - Övriga djurslag 5
    - Mjök 5
    - Vatten 6
    - Foder 6
- 3 FORTSÄTTA ÅTGÄRDER 6
  - 3.1 Allmänt – saneringsplan 6
  - 3.2 Nötkreatur 7
    - 3.2.1 Infektion med salmonella typhi murium 7
    - 3.2.2 Infektion med andra salmonellatyper än salmonella typhi murium 7
  - 3.3 Svin 8
    - 3.3.1 Infektion med salmonella typhi murium 8
    - 3.3.2 Infektion med andra salmonellatyper än salmonella typhi murium 8
  - 3.4 Fjäderfä 9
  - 3.5 Övriga djurslag 9
- 4 AVSLUTANDE AV BEKÄMPNING 9
- 5 ERSÄTTNING 10

Lantbruksstyrelsen föreskriver, efter samråd med statens livsmedelsverk, följande om bekämpning av salmonella hos djur.

1 INLEDANDE ÅTGÄRDER M. M.

1.1 Veterinärmedicinskt laboratorium

1.1.1 När ett laboratorium har fastställt diagnosen salmonella i fråga om ett primärfall i en djurbesättning, skall detta omedelbart per telefon anmälas till lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnden. Diagnosen skall snarast därefter bekräftas genom rapportering på särskild blankett¹ som sänds till lantbruksnämnden.

Kan vid den bakteriologiska undersökningen överföring befaras från samtidigt förekommande fall eller kan diagnosen salmonella av andra skäl endast misstänkas, skall diagnosen rapporteras som preliminär och kontrolleras genom förnyad bakteriologisk undersökning.

1.1.2 Isolerad salmonellastam från primärfall skall omgående sändas till statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) för konfirmering, typning och registrering. Kvarstår infektionen i besättningen under längre tid, skall ytterligare kontroll av salmonellatypen ske med lämpligt tidsintervall.

SVA skall skriftligen meddela undersökningsresultatet till lantbruksstyrelsen och remitterande laboratorium.

1.1.3 När den definitiva diagnosen av primärfallet föreligger, skall det undersökande laboratoriet sända skriftligt meddelande om resultatet av undersökningen till lantbruksstyrelsen, lantbruksnämnden, statens livsmedelsverk, den veterinär som förordnats enligt punkt 1.2 och djurägaren.

1.1.4 Protokoll över samtliga undersökningar avseende salmonella, vilka utförts efter primärfallet, skall snarast sändas till lantbruksstyrelsen, lantbruksnämnden, den veterinär som förordnats enligt punkt 1.2 och djurägaren.

Besiktningveterinär får sända protokoll² en gång per vecka.

Kommentarer. Protokollet från undersökningen skall innehålla uppgift om

- djurägarens namn och adress
- provtagarens namn
- provtagningsdatum
- ankomstdatum till laboratoriet
- lantbruksstyrelsens diariebeteckning (när sådan föreligger)
- djurslag
- djuridentitet
- undersökningsmaterial
- individuellt/samlingsprov
- undersökningsresultat

¹ LBS blankett D 43.

² LBS blankett D 96.

1.2 Lantbruksstyrelsen

Då primärfall av salmonellainfektion rapporterats, kan lantbruksstyrelsen förordna en veterinär att vidta nödvändiga bekämpningsåtgärder samt utreda smittkälla, smittvägar m. m.

1.3 Lantbruksnämnden

Lantbruksnämnden skall omedelbart per telefon meddela förekomst av salmonellainfektion till vederbörande besiktningveterinär. När uppgift erhållits om förordnad veterinär, skall lantbruksnämnden snarast skriftligt meddela smittskyddsläkare och hälsovårdsnämnd samt i förekommande fall mejeri, seminförening, tjur- eller galtförening. Meddelandet skall innehålla uppgift om förekomst av salmonellainfektion samt om vem som skall svara för utredningen.

2 ÅTGÄRDER NÄR SALMONELLAINFEKTION HAR KONSTATERATS

2.1 Spärrförklaring

Den veterinär som förordnats enligt punkt 1.2 skall i regel meddela föreskrifter om spärrförklaring på fastställd blankett³ innebärande bl. a.
att djur inte får föras till besättningen/produktionsenheten,
att djur inte får föras från besättningen/produktionsenheten annat än för slakt,

att djur får slaktas enbart efter livsmedelsverkets anvisningar,
att mjölk endast får användas efter pastörisering eller kokning med undantag för sådan mjölk som används för kvalitetskontroll,
att tillträde till stallarna är förbjudet för obehöriga samt
att föreskrifter utfärdas om skötsel⁴ m. m.

Kommentarer. Spärrförklaringen skall skyndsamt överlämnas till djurägaren, som skall kvittera mottagandet. Om det inte är möjligt att snabbt göra detta skall innehållet först meddelas muntligt, varefter den skriftliga spärrförklaringen snarast skall överlämnas till djurägaren. Föreskrifter som är förtryckta på blanketten och inte kan tillämpas på det aktuella djurslaget skall strykas. Meddelas föreskrifter utöver vad som finns tryckt på blanketten skall dessa noteras.

Med djurägare likställs i denna kungörelse ladugårdsförman eller annan som kan anses som behörig ställföreträdare.

Skötsel⁵föreskrifter som meddelats utöver de på blanketten förtryckta skall anges på denna och i utredningsrapporten.⁵

Skall djur slaktas, är det för planeringen vid slakteriet angeläget att besiktningveterinären i god tid underrättas antingen av veterinären eller av djurägaren. Måste ett djur nödstaktas (olycksfall m. m.), behöver besiktningveterinären ej underrättas i förväg om underrättelsen skulle medföra

³ LBS blankett D 38.

⁴ LBS blankett D 39.

⁵ LBS blankett D 32, punkt 18.

sådan tidsutdräkt att djuret utsätts för lidande. Transportören skall dock underrättas om att djuret kommer från en salmonellainficerad besättning.

Slakt får endast ske vid kontrollslakteri eller fristående sanitetslaktavdelning och skall ske enligt livsmedelsverkets anvisningar.

Opastöriserad mjölk får inte säljas till grannar, sommargäster m. fl. Utöver leverans till mejeriet får mjölk efter kokning användas av gårdens folk i det egna hushållet eller för utfodring.

För att smitta inte skall spridas, får stallarna inte besökas av andra än de som behövs för djurens skötsel och gårdens drift i övrigt.

Föreskrifter är alltid tvingande för djurägaren. Utöver dessa kan man också behöva ge *rekommendationer* som har betydelse för bekämpningen utan att de för den skull är oundgängligen nödvändiga. Rekommenderade åtgärder är inte tvingande för djurägaren och berättigar således inte till ersättning av allmänna medel.

2.2 Sjukdomsutredning

Den förordnade veterinären skall verkställa sjukdomsutredning och upprätta rapport på fastställd blankett.⁶

Kommentarer. Sjukdomsutredning skall företas snarast efter meddelad spärrförklaring. Det är angeläget att rapportblanketten fylls i så noggrant som möjligt för att den skall kunna ligga till grund för bedömningen av vilka åtgärder som bör företas vid bekämpningen i besättningen. Den har också betydelse för framtida överväganden om ändrade rutiner för diagnostik och bekämpning. Rapporten skall tillsammans med spärrblanketten sändas till lantbruksstyrelsen via lantbruksnämnden och skall vara styrelsen tillhanda senast två veckor efter utfärdad spärrförklaring.

2.3 Provtagning

Prov skall tas i den omfattning som behövs för utredningen och kan bestå av träck, mjölk, vatten, foder m. m. I fråga om andra prov än träckprov skall normalt endast enstaka prover tas. Av kostnadsskäl får flera sådana prover inte tas utan lantbruksstyrelsens medgivande. Veterinären får föreskriva obduktion av självdöda djur.

Samtliga prover skall vara märkta på sådant sätt att det enskilda provets ursprung kan härledas till djur, djurgrupp eller provtagningsställe. De skall sändas till statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), AB Svensk laboratorietjänst (Svelab) eller till annat veterinärbakteriologiskt laboratorium som lantbruksstyrelsen anvisar.

Kommentarer

Allmänt

Träckprov tas individuellt eller som samlingsprov. Individuella prov tas från rectum antingen med tampong, som kan erhållas från laboratorium eller med plastpåse. Med samlingsprov avses träckprov tagna antingen från rectum eller från färsk träck på golv i box. Sådana prov skall av prov-

⁶ LBS blankett D 32.

tagaren sammanföras från flera djur antingen i plastpåse eller i rör med anrikningsbuljong. Tas provet med plastpåse skall mängden träck omfatta minst 25 gram vid individuellt tagna prov och 50–100 gram vid samlingsprov.

LSFS 1982:39

Saknr K 102

Nötkreatur

Träckprov skall tas i samband med besättningsutredningen i sådan omfattning att det ger en god bild av infektionsgraden i besättningen. Detta kräver i regel individuell provtagning från samtliga djur, vilket förutsätter att djuren kan identifieras. Proven kan i besättningar med fler än 50 djur sammanföras till samlingsprov om 3–5 djur.

Svin

I allmänhet skall träckprov tas först sedan salmonellatypen fastställts.

Träckprov skall tas från vuxna suggor och galtar i samma omfattning som för nötkreatur. Från smågrisar och slaktsvin tas samlingsprov i varje box. Antalet samlingsprov skall i regel motsvara 10 % av antalet djur. Med smågrisar avses i denna författning grisar som är avvanda men ej förmedlade eller överförda i slaktsvinsavdelning.

Vid infektion med *salmonella typhi murium* hos slaktsvin bör i allmänhet träckprovundersökning inte utföras, eftersom bakteriologisk kontroll sker i samband med slakten.

Fjäderfä

I fjäderfäbesättningar skall provtagning i samband med besättningsutredningen ske enligt anvisningar från lantbruksstyrelsen i varje särskilt fall.

Sällskapsdjur

Vid salmonellainfektion hos sällskapsdjur, som hålls i eller i anslutning till bostad, beslutar hälsovårdsnämnden om nödvändiga åtgärder för att förhindra smittspridning.

Vid yrkesmässig uppfödning av sällskapsdjur skall provtagning ske i samband med utredning enligt anvisningar från lantbruksstyrelsen i varje särskilt fall.

Övriga djurslag

Provtagning i samband med utredning skall ske enligt anvisningar från lantbruksstyrelsen i varje särskilt fall.

Mjök

Prov skall tas i sterila provtagningskärl, som tillhandahålls av laboratorium, och endast då misstanke föreligger om salmonellainfektion i juvret.

Vatten

Prov skall tas i sterila provtagningskärl, som tillhandahålls av laboratoriet, och endast då misstanke om vattensmitta föreligger. Provet skall omfatta två liter.

Foder

Vid misstanke om fodersmitta skall prov tas från varje slag av inköpt foder. Provet skall omfatta ca 250 gram och tas lämpligen med plastpåse.

I fråga om säckförpackat foder skall prov tas från obruten förpackning och vid lösfoderhantering från silon. För kartläggning av infektionens utbredning skall prov också tas från fodersystemet.

3 FORTSATT A ÅTGÅRDER

3.1 Allmänt – saneringsplan

Med ledning av utredningen upprättar veterinären en saneringsplan. Därvid bör samråd ske med lantbruksnämnden, som regionalt leder och samordnar bekämpningen. Om saneringsplanen innebär väsentliga ingrepp i djurhållningen, skall samråd också ske med andra experter. Saneringsplanen skall sändas till lantbruksstyrelsen via lantbruksnämnden. Lantbruksstyrelsen skall fortlöpande hållas underrättad om resultat av företagna saneringsåtgärder.

Om det för bekämpningen krävs att enstaka djur (t. ex. kroniska smittbärare) eller djurgrupper slaktas eller avlivas, skall kontakt tas med lantbruksstyrelsen, som beslutar om detta. Är infektionen koncentrerad till viss djurgrupp/avdelning skall bekämpningen inriktas på denna. Omfattningen av provtagningen skall vid varje tillfälle ej vara större än vad som krävs för att följa utvecklingen av infektionen i besättningen. Har salmonella påvisats vid träckprovsanalyser eller på annat sätt, skall nya prov tas ungefär tre veckor därefter.

Kan spärrföreskrifterna inte hävas inom sex månader, skall samråd ske med lantbruksstyrelsen.

Om stall eller stallavdelning kan hållas tillfredsställande isolerad från smittad del av besättningen och salmonella inte påvisats i prov från de isolerade djuren, kan spärrförklaringen hävas för denna del (partiellt hävande).⁷

Kommentarer. Vid upprättande av saneringsplanen kan det vara lämpligt att samråda med olika experter på smittbekämpning och animalieproduktion, såsom t. ex. djurhälsövärdens veterinär, statsepizootologen, husdjurs- och byggnadskonulenten vid lantbruksnämnden eller annan produktionsrådgivare. Detta skall alltid ske om saneringsplanen innebär väsentliga ingrepp i djurhållningen. Då människor är smittade, skall samråd ske med hälsovårdsnämnd och smittskyddsläkare.

Lantbruksnämnden skall aktivt delta i planeringen av bekämpningen och följa upp vidtagna åtgärder.

Saneringsplanen kan variera i detaljutformning, beroende på föreliggande omständigheter som t. ex. salmonellatyp, infektionsgrad, besättningsstorlek, driftsform och hygienförhållanden. Kostnadsaspekten skall alltid beaktas vid val av bekämpningsåtgärder. Samråd med lantbruksnämnd eller andra produktionsexperter skall ske då det finns anledning anta att den föreslagna saneringen föranleder stora kostnader. Man bör alltid sträva efter att använda gårdens egen personal och egna redskap vid genomförandet av saneringsplanen. Detta får dock inte leda till högre kostnad än vad ett anlåtande av utomstående personal och redskap skulle medföra. Smittade eller misstänkt smittade personer på gården får i regel delta i arbetet under iakttagande av noggrann personlig hygien. I saneringsplanen skall bl. a. ingå hygienföreskrifter. Dessa bör dock inte vara så omfattande att de orsakar ersättningsanspråk för exempelvis daglig rengöring. Möjligheter till avgränsning och isolering av olika djurgrupper skall övervägas. Leder saneringsplanen till att arbetstid frigörs, skall möjligheter till alternativ sysselsättning undersökas och anges.

Prov bör i första hand tas från de djur eller djurgrupper hos vilka salmonella tidigare påvisats. Har t. ex. infektionen varit koncentrerad till kalvavdelningen i en mjölkproducerande besättning, bör prov i allmänhet inte tas från korna om salmonella inte påvisats hos dessa vid tidigare provtagning. I ett sådant fall tas prov endast från kalvarna. Först sedan sjukdoms- och smittläget förbättrats och man överväger upphävande av spärrförklaringen undersöks också mjölkorna.

Den förordnade veterinären och lantbruksnämnden skall kontinuerligt följa utvecklingen i besättningen och anpassa saneringsplan och föreskrifter till denna. I vissa fall kan detta innebära att andra experter måste anlitas. Vidtagna åtgärder skall av veterinären antecknas i besättningsjournalen⁸ som fortlöpande skall dokumentera sådana händelser som kan ha betydelse för bedömningen av bekämpningen och dess konsekvenser ur såväl veterinärmedicinsk som ekonomisk synpunkt. Som exempel kan nämnas omflyttning av djur, ändringar av byggnad och inredning, insatt terapi, expertkonsultationer m. m.

Om djurägaren inte följer meddelade föreskrifter, skall lantbruksnämnden snarast underrättas.

3.2 Nötkreatur

3.2.1 Infektion med salmonella typhi murium

Kontroll av infektionens utveckling sker genom träckprovsanalyser enligt punkt 2.3. Om salmonella inte påvisas skall ny provtagning göras efter omkring en månad. Föreligger inte heller denna gång salmonella, skall spärrföreskrifterna snarast hävas.

3.2.2 Infektion med andra salmonellatyper än salmonella typhi murium

Kontroll av infektionens utveckling sker i första hand genom analyser av samlingsträckprov enligt punkt 2.3.

Vid låg infektionsgrad i besättningen kan för inte infekterade djur avsteg göras från föreskrifterna i punkt 2.1. Sådana avsteg skall muntligen eller på annat sätt godkännas av lantbruksstyrelsen och av veterinären

⁸ LBS blankett D 68.

skriftligt meddelas djurägaren, besiktningsveterinären, lantbruksnämnden och lantbruksstyrelsen. I fråga om slakt skall samråd alltid ske med besiktningsveterinären i god tid före planerad slaktdag.

Har salmonella inte påvisats vid *en* provtagning utförd enligt punkt 2.3, kan spärrföreskrifterna i allmänhet hävas.

Kommentarer. Låg infektionsgrad föreligger om salmonella påvisas endast hos enstaka djur eller i enstaka samlingsträckprov. Till sådana besättningar bör djurinköp kunna ske. Normalslakt är i allmänhet också möjlig. Vid beslut om normalslakt samråder lantbruksstyrelsen med statens livsmedelsverk.

Spärrföreskrifterna bör inte hävas efter *en* provtagningsomgång om föregående provtagning visat hög infektionsgrad eller den kliniska bilden tyder på att infektionen fortfarande finns kvar i besättningen.

3.3 Svin

3.3.1 Infektion med salmonella typhi murium

Kontroll av infektionens utveckling sker för vuxna suggor och galtar och för smågrisar genom träckprovsanalyser enligt punkt 2.3. Om salmonella inte påvisas skall nya prov tas efter ungefär en månad. Påvisas salmonella inte heller denna gång, skall spärrföreskrifterna snarast hävas.

Slaktsvin kontrolleras genom bakteriologisk undersökning vid slakten, och träckprov skall därför ej tas. I sådana besättningar hävs i allmänhet spärrföreskrifterna först sedan den aktuella uppfödningens omgång i sin helhet slaktats vid normal slaktvikt.

I besättningar med smågrisproduktion eller med kontinuerlig eller integrerad slaktsvinsuppfödning skall samråd ske med lantbruksstyrelsen om provtagning och andra bekämpningsåtgärder.

Kommentarer. I smågrisproducerande besättningar kan det vara svårt att föda upp grisarna till slakt i den egna besättningen. Som alternativ till utslaktning måste man pröva möjligheten till isolerad uppfödning antingen i egna stallar, i inhyrda stallar eller hos annan uppfödare med motsvarande isoleringsmöjligheter.

3.3.2 Infektion med andra salmonellatyper än salmonella typhi murium

Kontroll av infektionens utveckling sker för alla kategorier av svin dels genom analys av samlingsträckprov enligt punkt 2.3 och dels genom bakteriologisk kontroll i samband med slakt.

Vid låg infektionsgrad i besättningen kan för djur som inte är infekterade avsteg göras från föreskrifter i punkt 2.1. Sådana avsteg skall muntligen eller på annat sätt godkännas av lantbruksstyrelsen och av veterinären skriftligt meddelas djurägaren, besiktningsveterinären, lantbruksnämnden och lantbruksstyrelsen. I frågor om slakt skall samråd alltid ske med besiktningsveterinären i god tid före planerad slaktdag.

Har salmonella inte påvisats vid *en* provtagning utförd enligt punkt 2.3 kan spärrföreskrifterna i allmänhet hävas när det gäller vuxna suggor och galtar samt smågrisar. I fråga om slaktsvin kan spärrföreskrifterna hävas då minst 10 % av djuren i aktuellt stall eller stallavdelning slaktats och salmonella inte påvisats.

I besättningar med smågrisproduktion eller med kontinuerlig eller integrerad slaktsvinsuppfödning skall samråd ske med lantbruksstyrelsen om provtagning och bekämpningsåtgärder.

Kommentarer. Låg infektionsgrad föreligger om salmonella påvisas endast hos enstaka djur eller i enstaka samlingsträckprov eller — i fråga om undersökning vid slakt — om salmonella påvisas hos mindre än en procent av djuren. Till sådana besättningar bör djurinköp kunna ske. Förmedlingsgrisar får försäljas. Normalslakt är i allmänhet också möjlig. Vid beslut om normalslakt samråder lantbruksstyrelsen med statens livsmedelsverk.

Spärrföreskrifterna bör inte hävas efter en provtagningsomgång om föregående provtagning visat hög infektionsgrad eller den kliniska bilden tyder på att infektionen fortfarande finns kvar i besättningen.

3.4 Fjäderfä

Åtgärder i infekterad besättning/produktionsenhet vidtas i samråd med lantbruksstyrelsen i varje särskilt fall.

Kommentarer. De åtgärder som kommer i fråga beror på djurart, besättningstyp, infektionstyp, infektionsgrad m. m. De kan bestå bl. a. i utökad provtagning, normalslakt, sanitetsslakt eller avlivning.

Mot bakgrund av den korta uppfödningstiden är det av kostnadsskäl mycket viktigt att varje åtgärd vidtas med största skyndsamhet.

3.5 Övriga djurslag

Åtgärder vidtas i samråd med lantbruksstyrelsen i varje särskilt fall.

4 AVSLUTANDE AV BEKÄMPNING

Då villkoren i punkt 3 uppfyllts, skall veterinären snarast häva spärrföreskrifterna på fastställd blankett⁹, vilken omedelbart sänds till lantbruksstyrelsen via lantbruksnämnden.

När meddelade spärrföreskrifter hävs, skall veterinären lämna noggranna föreskrifter om smittrenningsåtgärder utöver normal rengöring. För att dessa åtgärder skall anses ingå i bekämpningen, måste de genomföras så snart som möjligt och senast 30 dagar efter hävandet. Denna tidsgräns gäller inte för fjäderfäbesättning ansluten till salmonellakontroll¹⁰, där rengöring och desinfektion skall ske under det normala rengöringsuppehållet mellan uppfödningsomgångarna.

Föreskrivna smittrenningsåtgärder skall kontrolleras.

Kan viss del av en besättning betraktas som fri från salmonellainfektion och på ett betryggande sätt hållas avskild från övriga delar av besättningen, skall spärrföreskrifterna för sådan del hävas (partiellt hävande av spärrförklaring). Detta skall göras på fastställd blankett¹¹, vilken omedelbart sänds till lantbruksstyrelsen via lantbruksnämnden.

⁹ LBS blankett D 40.

¹⁰ LBS kungörelse (LSFS 1978:14) om salmonellakontroll av fjäderfäbesättningar, K 103.

¹¹ LBS blankett D 40.

Slutrapport skall avgas på särskild blankett¹² snarast efter avslutat bekämpande och tillsammans med besättningsjournalen sändas till lantbruksstyrelsen via lantbruksnämnden.

Lantbruksnämnden skall snarast skriftligt meddela smittskyddsläkare, hälsovårdsnämnd och det aktuella laboratoriet samt i förekommande fall mejeri, seminförening, tjur- eller galtförening att spärrföreskrifterna hävts.

Kommentarer. Vid all djurhållning skall normalt ingå regelbundet återkommande rengöring som i allmänhet består av noggrann mekanisk rengöring och tvättning. Vid smittreningstillfället måste först sådana rengöringsåtgärder vidtas och därefter behandling med desinfektionsmedel. Föreligger svårigheter att avgöra vilket desinfektionsmedel som är lämpligt, kan råd inhämtas från statsepizootologen.

Rengöring och smittrening skall i regel utföras av gårdens egen personal. Om detta inte är möjligt, skall veterinären samråda med lantbruksnämnden.

Kan smittreningen inte utföras inom 30 dagar efter hävandet av spärrföreskrifterna, t. ex. på grund av otjänlig väderlek, anses den inte ha sådan betydelse för bekämpandet att den skall föreskrivas av veterinären.

Kontroll av föreskrivna smittrening åtgärder skall alltid ske, men kan variera med hänsyn till djurslag och driftsform. Bakteriologisk kontroll behöver i regel endast genomföras i fjäderfäbesättningar. Den utförs genom skrap- eller svabbprov eller med tryckplatta. Skrap- och svabbprov skall från 3–5 provtagningsplatser sammanföras till ett samlingsprov. Beroende på besättningsstorlek m. m. bör 5–15 samlingsprover tas.

5 ERSÄTTNING

Vill djurägaren begära ersättning, skall ansökan därom upprättas. Denna skall, för att kunna upptas till saklig prövning, ha inkommit till veterinären senast sex månader från den dag samtliga föreskrifter hävts. Veterinären skall på ansökan anteckna ankomstdagen samt intyga att de åtgärder för vilka ersättning söks har beordrats och utförts. Veterinären skall vidarebefordra ansökan till lantbruksnämnden som med eget yttrande sänder ansökan till lantbruksstyrelsen. I förekommande fall skall värderingsinstrument, slaktavräkningsnota, verifikationer över gjorda utlägg m. m. bifogas ansökan.

Kommentarer. I första hand skall ansökan om ersättning upprättas efter avslutad bekämpning. Undantagsvis kan vid lång spärrtid, som medför omfattande kostnader eller förluster för djurägaren, såsom exempelvis kostnader för sanitetsslakt, ersättningsanspråk framställas vid en tidigare tidpunkt. I ansökan bör lantbruksstyrelsens diarienummer anges.

Vid sin bedömning av ersättningsanspråken tar lantbruksstyrelsen hänsyn till om företagna åtgärder har bestående värde för djurägaren. Detta kan leda till reduktion av ersättningen trots att åtgärden varit beordrad av veterinären.

För slaktnötsproducerande besättningar och för besättningar anslutna till frivillig salmonellakontroll av fjäderfä finns särskilda regler för ersättning.¹³

¹² LBS blankett D 35.

¹³ LBS tjänsteföreskrift (1975:3) samt 5 § SFS 1981:427, K 101:3.

Uppgiven tidsåtgång för vidtagna åtgärder skall om möjligt granskas och kommenteras av veterinären.

LSFS 1982:39

Lantbruksnämnden skall i sitt yttrande, utan att för den skull göra en detaljerad ekonomisk granskning, bedöma om ersättningsanspråken är berättigade och rimliga.

Saknr K 102

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1983.

Genom kungörelsen upphävs lantbruksstyrelsens kungörelse om bekämpning av salmonella hos djur (LSFS 1982:6).

ALF WALLIN

Bengt Nordblom
(Smittskyddsenheten)